

Kansalliskielilautakunta 27.08.2025 § 30

Kansalliskielilautakunnan lausunto palvelujen uudistamisen strategiasta 2026–2029

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on kaksikielinen, mikä tarkoittaa sitä, että suomen- ja ruotsinkielisten asukkaiden kielelliset oikeudet ja tarpeet on täytettävä yhdenvertaisesti.

Kansalliskielilautakunta toteaa, että strategialuonnoksessa on hädin tuskin ollenkaan kirjauksia kielellisten oikeuksien edistämisestä. Lautakunta edellyttää, että siihen lisätään seuraavat täydennykset:

- Sivu 11: lisäys yhdenvertaisuus-otsikon alle kolmanneksi kappaleeksi:

Tämä tarkoittaa myös sitä, että henkilöstön kielitaito mitoitetaan tarpeen mukaisesti. Hyvinvointialue panostaa kaksikielisyyteen ja rekrytoi kielitaitoista henkilöstöä Suomesta sekä muista Pohjoismaista.

- Sivu 13: lisäys ensimmäiseen kappaleeseen:

Hyvinvointialue vastaa sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen järjestämisestä asukkailleen. Se ei tarkoita, että hyvinvointialue tuottaa kaikki palvelut itse. Hyvinvointialue voi hankkia palveluja esimerkiksi yrityksiltä tai toisilta julkisiltapalveluntuottajilta. **Palveluntuottajilta edellytetään – kuten hyvinvointialueeltakin – että palvelu toimii tasavertaisesti molemmilla kansalliskielillä.**

- Sivu 14: lisäys:

Panostamme siihen, että olemme toimiva kaksikielinen organisaatio, jossa suhtaudutaan myönteisesti molempiin kansalliskieliin.

- Sivu 15: lisäys:

Kohdennamme riittävät resurssit hyvinvointialueen erityistehtävään tukea ruotsinkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämistä koko maassa ja teemme yhteistyötä muiden kaksikielisten hyvinvointialueiden kanssa.

- Sivu 18: "Yhteiset tavoitteet", kohta 4:

Lisäämme asiakkaan mahdollisuuksia valita yhteydenottotapa, **palvelukieli**, palvelu, palveluntuottaja sekä paikka ja ajankohta, jotka sopivat parhaiten.

- Sivu 23: lisäys "Millaisia vaikutuksia tavoittelemme" -kohtaan:

Yhdistämme asiakkaat ja potilaat heidän kanssaan samaa kieltä puhuvaan henkilöstöön. Näin kielelliset oikeudet toteutuvat paremmin.

- Sivu 25: muutos ruotsinkieliseen otsikkoon ja lisäys 1. kappaleeseen:

Tavoitteenamme on asiakaslähtöinen ja saavutettava palvelujärjestelmä. Huomioimme asiakkaan tilanteen kokonaisuutena, yhteydenotto on sujuvaa ja palvelut ovat vaikuttavia. **Hyödynnämme henkilöstön kielitaitoa koko organisaatiossa, jotta voimme palvella potilaita ja asiakkaita heidän omalla äidinkielellään.**

Lopuksi kansalliskielilautakunta toteaa, että strategian noudattaminen ja sen järjestelmällinen seuranta on ensiarvoisen tärkeää. Lautakunta peräänkuuluttaa selkeitä mittareita, joista osan tulee mitata kielioikeuksien toteutumista käytännössä.